

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2004-2005

3 februari 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

Interpellatie van de heer Kris Van Dijck tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over topsport als promotiemiddel voor Vlaanderen bij Bloso en de wielerploeg Vlaanderen
Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van de heer Jean-Marie Dedecker tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de procedures voor het TAS (Tribunal arbitral du Sport) in Lausanne

Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over diens voornemen om een 'Week van de Smaak' te organiseren in de loop van het volgende jaar

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Donderdag 3 februari 2005

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.03 uur.*

Interpellatie van de heer Kris Van Dijck tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over topsport als promotiemiddel voor Vlaanderen bij Bloso en de wielerploeg Vlaanderen

De voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Dijck tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over topsport als promotiemiddel voor Vlaanderen bij Bloso en de wielerploeg Vlaanderen.

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer de voorzitter, vooreerst wil ik opmerken dat hier wat knip- en plakwerk aan te pas is gekomen. Het gaat hier namelijk om de samenvoeging van een vraag om uitleg en een interpellatie over twee nauw bij elkaar aansluitende thema's. De titel van de interpellatie geeft de teneur van het geheel dan ook niet exact weer. Hoewel de wielerploeg Vlaanderen te loorgaat, beschikt de Vlaamse Gemeenschap nog steeds over een hele reeks mogelijkheden. Eigenlijk handelt deze interpellatie vooral over deze opportuniteiten.

De beleidsnota Sport biedt me een aanknopingspunt met de problematiek die ik hier wens aan te snijden. Van deze zeer goede nota, die overigens in deze commissie is besproken, wordt heel wat heil verwacht. In een belangrijke paragraaf stelt de minister terecht dat de topsport vanuit drie verschillende dimensies een maatschappelijk belang heeft.

De eerste dimensie betreft de individuele ontplooiingskansen van mensen met sportieve talenten. De

tweede dimensie is van sociaal-culturele aard. De derde dimensie betreft de enorme economische betekenis van topsport in onze samenleving.

Ik zou hier graag wat dieper op de sociaal-culturele dimensie ingaan. In de beleidsnota staat de volgende passage: 'Topsport is niet alleen topamusement, maar levert ook een bijdrage aan de passieve recreatie, de sociale cohesie en de integratie in de samenleving.' Ik ben het eveneens volmondig eens met de stelling dat 'er aan topsport immers specifieke functies verbonden zijn'.

De eerste functie is de volgende: 'Topsport en topsportmanifestaties zijn een middel tot verhoging van de internationale herkenning en erkenning en vormen een belangrijke mogelijkheid tot promotie van een stad of een regio'. De beleidsnota verwijst in dit verband onder meer naar city-marketing. De tweede functie wordt als volgt verwoord: 'Topsportprestaties dragen bij tot een positieve nationale trots. Zij geven Vlamingen of Belgen de mogelijkheid zich te identificeren met succes'. De derde functie wordt als volgt omschreven: 'Topsportprestaties zijn een promotiemiddel omdat ze leiden tot het verhogen van het prestige van Vlaanderen of België in het buitenland'.

Mijns inziens staan deze functies als een paal boven water. Na de Olympische Spelen wordt steeds een ranking gemaakt en wordt aangeduid welke landen een sportbeleid voeren en aan hun imago werken.

Dit is een cruciaal punt. Alle marketingstudies wijzen uit dat visibiliteit essentieel is om tot een efficiënte promotie te komen. Dit betekent dat onze atleten tijdens hun internationale optredens herkenbaar moeten zijn: het moet voor iedereen duidelijk zijn wie welk land vertegenwoordigt. Promotie is op dit vlak een belangrijk gegeven.

Van Dijk

Voorbeelden moeten niet al te ver worden gezocht. Tijdens de openingsceremonie van de Olympische Spelen stapt elke deelnemer achter de eigen nationale vlag. Hoewel het hier een internationale manifestatie betreft, wil iedereen met zijn eigenheid uitpakken.

Op het vlak van de visibiliteit stelt het tewerkstellingsproject Atletiek Vlaanderen strikte voorwaarden. De werknemers moeten ploegkledij dragen waarop de werk- en opdrachtgever, in dit geval de Vlaamse Gemeenschap, staat vermeld. Dit is een voorbeeld van hoe het overal zou moeten. Het Bloso heeft momenteel eveneens een tewerkstellingsproject. Alle 41 betrokken atleten hebben een statuut dat hen toelaat hun sport op een professionele manier te beoefenen. Tot mijn grote spijt stelt het Bloso geen promotionele eisen. Dit zou eventueel kunnen worden verklaard door het feit dat al deze sportlieden in ploegverband optreden. Desalniettemin laat Bloso een aantal kansen onbenut om duidelijk te maken dat de Vlaamse sporters worden gesteund door de Vlaamse Gemeenschap.

Mijnheer de minister, bestaan er bij Bloso een aantal sponsorregels? Indien ja, kunt u die toelichten? Hoe beoordeelt u de huidige stand van zaken? Bent u het ermee eens dat een hogere Vlaamse zichtbaarheid van door Vlaanderen betaalde atleten op zijn plaats is? Licht dat niet volledig in de lijn van wat in de beleidsnota Sport staat? Geen enkel privé-bedrijf zou een ploeg of sporter sponsoren als daar geen publicitaire uitstraling aan vast hangt. Hoe denkt u de zaak bij te sturen?

Ik wil het nu specifieker hebben over één pijnpunt, namelijk het dossier van de wielerploeg Vlaanderen. Ik ken de evolutie van die ploeg. Morgen is het 2 jaar geleden dat ik één van uw voorgangers, minister Vanhengel, bijna dezelfde vragen heb gesteld. Een korte blik in het verleden leert ons dat de ploeg van 1994 tot en met 2000 de naam Vlaanderen 2002 droeg. In 2001 werd het Vlaanderen-T-Interim-Eddy Merckx. Nu is de wielerploeg omgevormd tot Chocolade Jacques-T-Interim. Vlaanderen wordt zelfs niet meer vermeld in de officiële communicatie noch op de truitjes. Op de webstek is het zoeken om een logo te vinden dat verwijst naar Topsport Vlaanderen.

Mijnheer de minister, toen ik 2 jaar geleden vragen stelde over de naam van de wielerploeg, ant-

woordde toenmalig minister Vanhengel: 'De doelstellingen van het wielerteam Vlaanderen, dat in de UCI-ranking categorie 2 heeft, zijn tweeledig. Het team moet een degelijke opleiding en begeleiding verzorgen voor jonge, beloftevolle Vlaamse wielrenners, zodat doorstroming naar grotere, professionele ploegen van UCI-categorie 1 mogelijk wordt. Voorbeelden van categorie 1 zijn de ploegen Lotto-Domo en Quickstep-Davitamon.

Het team moet ook promotie voeren voor Vlaanderen door deel te nemen aan belangrijke nationale en internationale wielervedstrijden, zoals eendagsklassiekers, semi-klassiekers en meerdaagse wielervedstrijden, en door het behalen van degelijke uitslagen en de media-aandacht die hieraan is verbonden'.

Op dit moment wordt een verdere stap gezet. De ploeg heet nu Chocolade Jacques-T-Interim. In pers staat dat hoofdsponsor Barry Callebaut de naam 'Vlaanderen' liever niet vermeld ziet omdat dit promotioneel contraproductief zou werken.

Mijnheer de minister, hoe kunnen we het ene met het andere rijmen? De – eerste – opdracht om jonge, beloftevolle renners kansen te geven, is lovenswaardig. Ook de zichtbaarheid is belangrijk. Wielervedstrijden is voor Vlaanderen een handelsmerk, al is de wereldtop weliswaar breder geworden. Vlaanderen heeft echter niet alleen een wielervedstrijden, we hebben nog altijd iets te bieden. De wielervedstrijden Bodysol-Win for Life-Jong Vlaanderen daarentegen geeft wel het goede voorbeeld. De naam 'Vlaanderen' is daar wel aanwezig.

Volgens mijn informatie wordt de wielervedstrijden Vlaanderen voor minstens 1 miljoen euro gesteund door de Vlaamse Gemeenschap. Het gaat daarbij om zowel de werkingsmiddelen als de lonen. De naam 'Vlaanderen' zou dan ook op de een of andere manier zichtbaar moeten zijn. Voorbeelden uit het buitenland geven aan dat hierover geen problemen worden gemaakt. In Frankrijk bestaat bijvoorbeeld de wielervedstrijden Française des Jeux.

Mijnheer de minister, hoe schat u deze evolutie in? Klopt mijn situatieschets? Wat houden de gemaakte afspraken juist in? Waarom is Vlaanderen geen belangrijke partner meer in de nieuwe profploeg? Waarom is de visibiliteit van Vlaanderen in deze nieuwe ploeg zo goed als onbestaande?

Wat wordt precies bedoeld met het citaat uit een krant: 'Sponsor Barry Callebaut, met zijn product

Van Dijck

Chocolade Jacques, voegt zich enkel als hoofdsponsor in in de bestaande financiële structuur van de Vlaanderen-T-Interim-formatie? Kunt u dit verduidelijken?

Mijnheer de minister, kunt u me een gedetailleerd jaarlijks overzicht bezorgen van alle Vlaamse overheidsbudgetten, zowel lonen als werkingsmiddelen, die sinds 1994 werden vrijgemaakt ten voordele van de wielerploeg Vlaanderen? Wat is de exacte bijdrage van Vlaanderen in de nieuwe topploeg Chocolade Jacques-T-Interim? T-Interim is gekoppeld aan de Vlaamse overheid. Op die manier is Vlaanderen toch vertegenwoordigd, zou u kunnen zeggen, maar dat weet men natuurlijk niet in het buitenland.

Heeft de verlaagde visibiliteit te maken met een lagere financiële input vanwege de Vlaamse overheid? Mijnheer de minister, klopt het dat er als return voor de financiële bijdrage uitdrukkelijk wordt gevraagd om de naam Vlaanderen in alle communicatie op te nemen? In het verleden zou bij ministerieel besluit zijn vastgelegd dat dit een basisvoorwaarde is voor subsidiëring.

Worden deze wielrenners betaald via tewerkstellingsprojecten van de VDAB? Wat kost dit jaarlijks? Wat zijn de hieraan gekoppelde vereisten inzake visibiliteit?

Mijnheer de minister, wat zult u doen om de visibiliteit van Vlaanderen in de nieuwe wielerploeg op te krikken? Of bent u veeleer geneigd het daarbij te laten?

Wat is de exacte Vlaamse bijdrage in de wielerploeg Bodysol-Win for Life-Jong Vlaanderen?

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mijnheer de minister, ik sluit me grotendeels aan bij de vraag van de heer Van Dyck. De door de Vlaamse overheid gesubsidiëerde wielerploeg Vlaanderen 2002 werd opgericht om enerzijds het grote aantal werkloze wielrenners te motiveren en anderzijds Vlaanderen in binnen- en buitenland te promoten. De lijnen van die ploeg worden uitgezet door Fons Leroy die, zoals de heer Dedecker onlangs nog zei, met gemeenschapsgeld zijn hobby bedrijft. Het imago van Vlaanderen in

binnen- en buitenland is daarbij zeker niet de prioritaire bekommernis.

Mijnheer de minister, de heer Van Dijck somt een aantal specifieke functies op die u in uw beleidsnota verbond aan topsport. Tijdens de bespreking van deze beleidsnota heb ik deze functies eveneens opgesomd omdat ik problemen had met de Belgische invalshoek terzake. Een Vlaams sportbeleid vereist in eerste instantie een Vlaamse invalshoek en een Vlaamse aanpak. Verwijzingen naar België moeten dan ook niet in die opsomming worden opgenomen.

Moet het ons in deze context verbazen dat Chocolade Jacques op zijn wenken wordt bediend wanneer het vraagt elke verwijzing naar Vlaanderen te schrappen? Voor Chocolade Jacques is de vermelding van Vlaanderen blijkbaar een commerciële hinder. In het buitenland, onder meer in Baskenland, zijn er tal van voorbeelden die bewijzen dat dit niet zo is.

Ik begrijp niet dat de Vlaamse Regering meestapt in dit verhaal. Sponsors moeten respect opbrengen voor elkaars belangen, anders kunnen ze niet samenwerken. Als één van hen ergens een fundamenteel probleem heeft, dan moeten daar de nodige consequenties aan worden verbonden en moeten een aantal keuzes worden gemaakt. De Vlaamse Regering kiest ervoor zichzelf weg te cijferen ten opzichte van de andere sponsor.

Het steunen van een wielerploeg zonder enige visibiliteit is totaal onverantwoord. Het project Atletiek Vlaanderen toont inderdaad aan hoe het wel kan. Ik sta dan ook voor 100 percent achter de stelling van de heer Van Dijck dat Bloso ervoor moet zorgen dat alle atleten beschikken over training en wedstrijdkledij met verwijzingen naar Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Dedecker heeft het woord.

De heer Jean-Marie Dedecker: Vorig jaar had Chocolade Jacques een volledige wielerploeg. Van acht wielrenners is het contract verbroken. De ploeg werd opgedoekt en de sponsor is samen met Vlaanderen in zee gegaan voor die nieuwe wielerploeg. Ik wil daarmee de usances binnen de wielersport aantonen.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Ik zal eerst antwoorden op de vragen die de heer Van Dijck heeft gesteld over het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport, en vervolgens op de vragen over de wielerploegen.

Zoals de benaming reeds laat vermoeden, hebben alle Vlaamse topsporters die in het tewerkstellingsproject topsport van Bloso zijn opgenomen een arbeidscontract. Ze hebben, met andere woorden, geen sponsorcontract met Bloso. Dit tewerkstellingsproject is in 1995 totstandgekomen om een einde te stellen aan de precaire situatie van Vlaamse topsporters op parafiscaal vlak, bijvoorbeeld met betrekking tot de RSZ-bijdrage, arbeidsongevallen of werkloosheid, en op fiscaal vlak, bijvoorbeeld met betrekking de bedrijfsvoorheffing of achterstallige belastingen. De contractuele tewerkstelling bij deze VOI is gebonden aan een specifieke rechtspositieregeling met vooraf bepaalde diploma's en graden, in dit geval het stambesluit van de VOI's van 30 juni 2000. Het voorwerp van het arbeidscontract tussen het Bloso en de topsporters zijn de sportprestaties die ze op internationaal niveau moeten halen. Het betreft hier EK's, WK's en Olympische Spelen. Dit betekent dat in de arbeidscontracten een sportieve resultaatsverbintenis is ingeschreven. Deze resultaatsverbintenis is de essentie en de finaliteit van de tewerkstelling van deze topsporters.

Ondertussen heeft het tewerkstellingsproject zijn nut bewezen. De vorige Olympische delegatie bestond overwegend uit Vlaamse topsporters die wereldwijd tot de beste acht in hun eigen discipline behoren. Vlaanderen kan zich eigenlijk geen betere promotie voorstellen.

Zoals de heer Van Dijck heeft opgemerkt, gaat het hier om verschillende sporttakken en om individuele sporters. In tegenstelling tot Atletiek Vlaanderen of de wielerploeg Vlaanderen, treden de topsporters nooit als een ploeg naar buiten. Er is dan ook geen sprake van een uniforme ploegkledij. Hoewel deze kledij nooit volledig uniform zal zijn, kan nog een inspanning worden geleverd om de Vlaamse Gemeenschap beter te promoten. Op dit vlak ben ik het eens met de heer Van Dijck. Ik zal de mogelijkheden onderzoeken om tot een grotere individuele promotie van Vlaanderen te komen.

Ik stel trouwens vast dat Vlaamse topsporters er in interviews vaak op wijzen dat ze dankzij de steun van de Vlaamse Gemeenschap het statuut van

topsporter hebben bekomen, professioneel kunnen trainen en topsportprestaties kunnen leveren. Verder hebben verschillende Vlaamse topsporters gratis aan de Vlaamse 'Sport voor allen'-campagnes meegewerkt. Mijns inziens, kunnen we, zonder deontologische of ethische fouten te maken, een nog grotere return voor de Vlaamse Gemeenschap vragen. Dit lijkt me niet meer dan normaal. Ik ben in dit verband momenteel een voorstel aan het uitwerken.

De zaak van de wielerploeg Vlaanderen is iets moeilijker. Ik zal trachten alle vragen van de heer Van Dijck te beantwoorden. De situatieschets van de wielerploeg Vlaanderen klopt evenwel niet helemaal. Het project is opgestart om jonge Vlaamse wielrenners de kans te bieden om op een volwaardige wijze en zonder te veel druk een opleiding tot beroepswielrenner te volgen. De lijst van talentvolle renners die op deze manier de kans hebben gekregen om naar de top van de professionele wielerteams door te stoten, is zeer indrukwekkend. Deze lijst toont aan dat het tewerkstellings- en opleidingsproject de vooropgestelde doelstellingen bereikt.

De naam van de wielerploeg is op een bepaald ogenblik veranderd van 'Vlaanderen 2002' in 'Vlaanderen-T-Interim-Eddy Merckx'. Met deze nieuwe naam trachtten we een andere doelstelling te bereiken, met name de promotie van Vlaanderen door middel van de wielersport en van de deelname aan belangrijke internationale wielervedstrijden. Onze ploeg heeft zelfs aan manifestaties in China deelgenomen. De ontvangst op de Belgische ambassade te Peking heeft heel wat persbelangstelling gekregen.

Met betrekking tot 2005 heeft de Vlaamse Gemeenschap een overeenkomst gesloten met sponsors als de heer Callebaut, die zijn product 'Chocolade Jacques' wil promoten, en Capri-Sonne. Deze overeenkomst is voornamelijk een gevolg van de groeiende kosten die aan een professioneel wielerteam zijn verbonden. De UCI stelt steeds hogere financiële eisen. De organisatiekosten, zoals de verplaatsingen, de hotels, het onderhoud van het materiaal en het wagenpark, worden steeds zwaarder.

Het Vlaamse wielersportproject heeft een specifieke eigenheid en opdracht. Het is onze bedoeling Vlaamse renners kansen te bieden. Deze eigenheid beperkt de zoektocht naar particuliere sponsors.

Anciaux

Aangezien het hier een Vlaams initiatief zonder Waalse tegenhanger betreft, zijn zogenaamd nationaal georiënteerde firma's vaak niet geneigd hun steun toe te zeggen. Ze vrezen immers dat het sponsoren van een expliciet Vlaams initiatief onvoldoende publicitaire return zal opleveren.

Gezien de stijgende kosten, kan de Vlaamse overheid niet langer als hoofdfinancier van het wielerteam optreden. Dit geldt zeker voor de werkingskosten van het team. Om die reden zijn andere mogelijke sponsors gezocht. Ik wil hier wel benadrukken dat ik op geen enkele manier bij het zoeken naar of bij het afsluiten van een contract met andere sponsors ben betrokken. De wielerploeg heeft zelf naar een nieuwe financiële inbreng uit de privé-sector gezocht.

De heer Jean-Marie Dedecker: Mijnheer de minister, ik kan u uitleggen hoe het precies is verlopen.

Minister Bert Anciaux: Ik bedoel enkel dat ik op geen enkele manier bij het zoeken naar een nieuwe sponsor bij betrokken. Ik lieg niet. Ik ben op dit vlak gewoonweg voor een voldongen feit geplaatst.

De heer Jean-Marie Dedecker: Mijnheer de minister, geen haar op mijn hoofd denkt dat u hierover liegt.

Minister Bert Anciaux: Ik ben voor een voldongen feit geplaatst. Ik zal even toelichten welke conclusies ik uit de ondertekening van deze overeenkomst heb getrokken. Met Chocolate Jacques is een degelijke en betrouwbare sponsor aangetrokken. Ik wil dan ook niet ingaan op de kritiek die hier daarnet is geuit. Er is me verteld dat de heer Callebaut in het wielrennen wil investeren en de opleidingsdoelstellingen van de wielerploeg Vlaanderen volledig onderschrijft. Capri-Sonne zal als co-sponsor fungeren. Dankzij de komst van de nieuwe sponsors kan de wielerploeg Vlaanderen aan de nieuwe UCI-verplichtingen voldoen en tevens de begeleiding en de omkadering kwalitatief verbeteren.

De toenemende UCI-verplichtingen en de voortgaande professionalisering hebben een wijziging in het management noodzakelijk gemaakt. In overleg met de heer Merckx, is de heer Sercu tot team manager aangesteld.

De Vlaamse Gemeenschap blijft een belangrijke partner in de nieuwe ploeg. Op de website van het team staan de logo's van de Vlaamse overheid en van Topsport Vlaanderen. Ik zal nakijken of deze logo's voldoende tot hun recht komen. Blijkbaar is dit een kwestie van appreciatie. De persmap van het team vermeldt het zinnetje 'Met de steun van de Vlaamse Regering' en het logo van Topsport Vlaanderen. Het logo van de Vlaamse overheid staat op alle voertuigen in het wagenpark. Verder staat de Vlaamse leeuw op de koersbroek van de renners, wat publicitair blijkbaar een interessante plaats is. *(Gelach)*

De heer Callebaut treedt als hoofdsponsor enkel tot de bestaande financiële structuur van de wielerploeg Vlaanderen-T-Interim-Eddy Merckx toe. Dit betekent dat de sponsor op geen enkele manier als eigenaar of als werkgever fungeert, hij betaalt enkel sponsoring. De vzw Eddy Merckxvrienden is de eigenlijke werkgever en is financieel verantwoordelijk voor het project.

Inzake de werkingskosten bedroeg de inbreng van de Vlaamse overheid tussen 1994 en 2001 jaarlijks ongeveer 10 miljoen frank. In 2002 is 272.700 euro toegekend. In 2003 en in 2004 is telkens 300.000 euro toegekend. Wat de loonkosten betreft, betaalt de Vlaamse overheid sinds 1994 in gesco-equivalenten de premiebedragen voor zes medewerkers. Zij moeten voor de omkadering en voor de ploegleiding instaan. Jaarlijks gaat het in totaal om ongeveer 245.000 euro. Verder betaalt de Vlaamse overheid sinds 1994 in gesco-equivalenten de premiebedragen voor 22 tot 25 renners. Jaarlijks kost dit ongeveer 500.000 euro. In beide gevallen gaat het om geïndexeerde premiebedragen zonder anciënniteit. Het totaalbudget van de wielerploeg wordt op 1,7 miljoen euro geraamd.

In de nieuwe ploeg Chocolate Jacques-T-Interim blijft de loonbijdrage ongewijzigd. De missie van de ploeg is immers nog steeds het begeleiden van jonge wielrenners in een professionele context, zodat ze naar een Pro Tour-team kunnen doorstoten. Vanuit deze invalshoek zijn voor 2005 zes neoprofs aangeworven, waarvan er vier doorstromen uit het project Jong Vlaanderen. De zes in 2004 aangetrokken neoprofs blijven eveneens in dienst. Op die manier kan de wielerploeg haar jeugdige uitstraling behouden.

Zoals ik daarnet al heb uiteengezet, is de Vlaamse overheid niet langer de hoofdsponsor van de wie-

Anciaux

lerploeg. Dit betekent dat de Vlaamse financiële input in de werkingskosten in 2005 lager zal zijn dan in de voorbije jaren.

Vlaanderen moet in de communicatie van de ploeg worden opgenomen. In het ministerieel besluit staat: 'Als tegenprestatie dient de steun van de Vlaamse Gemeenschap vermeld te worden op alle promotie-initiatieven, zoals folders, brochures, inhoudelijke publicaties, audio-visueel materiaal, websites, evenals de expliciete vermelding 'Vlaanderen' op de wielerruptrusting en volgwagen. Hiervoor zullen, in afspraak met de Vlaamse Gemeenschap, de juiste communicatiemiddelen worden gebruikt. Tevens dient de steun van de Vlaamse Gemeenschap te worden vermeld bij persconferenties en in persnota's. Via de wielerploeg dient ook meegewerkt te worden aan de bekendmaking van Vlaanderen, het beleid van de Vlaamse Regering en Vlaamse producten en diensten.' Dit heb ik overigens daarnet al toegelicht.

Ook wat de verloning van de renners betreft, verwijs ik naar mijn eerdere toelichting. De Vlaamse overheid betaalt enkel de in de gesco-equivalenten ingeschreven loonkosten. De tewerkstellingsprojecten hebben op zich geen visibiliteitsvereisten.

Ik zal erop toezien dat de visibiliteit van Vlaanderen op de uitrusting, op de website en op het wagonpark van de nieuwe wielerploeg wordt gehandhaafd en eventueel zelfs wordt verhoogd.

Het opleidingsteam Bodysol-Win for life-Jong Vlaanderen omvat zowat al de meest begaafde opkomende Vlaamse wielertalenten. Dit project wordt uitgewerkt in samenwerking met de wielerbond Vlaanderen en met het Pro Tour-team Davitamon-Lotto. Specifiek voor dit project is het werken aan een opleidingsmodule waarin de getalenteerde weg-, baan- en MTB-renners tot hun recht komen. Het opleidingsproject heeft in 2004 uitstekende resultaten behaald, waaronder een aantal Europese, Belgische en Vlaamse titels en een deelname aan de Olympische Spelen. Vijf jonge talenten zijn naar volwaardige professionele ploegen doorgestroomd.

Voor 2005 is in een werkingssubsidie van 75.000 euro voorzien. Tevens is voor vijf voltijdse gesco-equivalenten een verloning toegekend. Het bedrag

dat hiervoor op jaarbasis wordt uitgetrokken, is 105.117 euro aan geïndexeerde premiebedragen. De inbreng voor het hele project wordt geraamd op 550.000 euro. Het beleidsdomein Sport betaalt hiervan 75.000 euro. Het vrouwenteam wordt in 2005 niet meer gesteund.

Daarnet werd gezegd dat de Vlaamse Regering zich wegcijfert uit de wielerploeg Chocolate Jacques-T-Interim en dat ze niet voldoende eisen stelt. Er zijn drie redenen waarom die ploeg in het verleden werd ondersteund. Zo is er de opleiding en de tewerkstelling. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt ook bij de minister van Werk. Daarnaast is er ook de zichtbaarheid en de promotie van de Vlaamse Gemeenschap. Ten slotte gaat het ook om de idee van topsport.

Onder andere de heer Dedecker heeft vragen gesteld over dat laatste onderdeel. Ik vond geen voldoende argumenten meer om ervan uit te gaan dat dit project onderdeel moet uitmaken van het topsportbeleid, ook al werd dat in het verleden anders gezegd.

Er is inderdaad een nieuwe sponsor. De ploeg heeft beslissingen genomen in verband met de uitstraling, die duidelijk minder groot is dan daarvoor. In 2003 en 2004 werd vanuit het beleidsdomein Sport 300.000 euro vrijgemaakt. Omdat niet meer kon worden verantwoord dat het om een topsportproject gaat en de Vlaamse Gemeenschap minder op de voorgrond kwam, heb ik beslist in 2005 maximaal 200.000 euro uit te trekken. Daarvan is 100.000 euro toegekend. Het andere deel wordt afhankelijk gemaakt van de toename van de promotie van de Vlaamse Gemeenschap. We zullen de zaak evalueren en nagaan of er in 2006 nog wel steun zal worden gegeven aan deze ploeg. Het gaat immers niet meer om topsport. Daarnaast is de uitstraling minder groot. Tewerkstelling en opleiding worden ondersteund door het departement Werk.

Ik zal in het oog houden hoe de zaak evolueert. Het kan dat in 2005 het bedrag tot een derde of twee derde van dat van 2004 wordt herleid. Alles hangt af van de evolutie van de promotie, van de zichtbaarheid van Vlaanderen en van de concrete uitwerking van wat in het ministerieel besluit is opgenomen in verband met de communicatie.

Het zou me verbazen dat de toekomstige topsportmanager of de stuurgroep Topsport zou zeggen

Anciaux

dat de ploeg een belangrijk onderdeel is van het topsportbeleid. Als de manager of de stuurgroep die mening toch zouden zijn toegedaan, dan wil ik mijn beslissing herzien. Op dit ogenblik ga ik daar niet van uit. Ik zal de steun afbouwen. Enkel als er een stevige promotiereturn is, kan die houding nog veranderen.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. U zet een aantal zaken recht en geeft ook aanvullingen. Daarnaast erkent u dat er problemen zijn.

Het is onze plicht om bij te sturen. Ik dacht dat de promotieverplichting in het algemeen geldt voor de steun van de Vlaamse overheid, ongeacht of het nu van het departement Sport komt of niet.

Minister Bert Anciaux: Het is veel gedetailleerder en ruimer dan dat.

De heer Kris Van Dijk: Vroeger is er ook een hele evolutie geweest inzake de promotie. Toen gebeurde dat in samenspraak met de toenmalige minister van Sport en de minister van Werk, die ook Toerisme onder zijn bevoegdheid had. Er werd toen voor gekozen het logo van Toerisme Vlaanderen een jaar lang op de voorgrond te zetten.

Mijnheer de minister, ik hoop dat ik straks de tekst met de daarin vermelde cijfers krijg. Dan kan ik nagaan wat de verhouding is tussen de bedragen voor de contracten en de – afgebouwde – werkmiddelen die door de Vlaamse overheid worden betaald, en de inbreng van de privé-sponsor. In ieder geval is de inbreng van de Vlaamse overheid van die orde dat ze hoofdsponsor kan worden genoemd.

Ik begrijp een aantal van uw bemerkingen, maar toch hoor ik dat u, naast de doelstelling om jongeren een kans te geven, ze zekerheid en een statuut te bieden, ook de uitstraling van de Vlaamse overheid belangrijk vindt.

Mijnheer de minister, u zegt dat de zaak wenst bij te sturen. Ik zal pogen u daarbij te steunen via een motie.

De voorzitter: De heer Schueremans heeft het woord.

De heer Herman Schueremans: Mijnheer de minister, in de wielersport is het een komen en gaan van wielerploegen. Als een ploeg een nieuwe sponsor heeft gevonden, doet de vorige nog even in mindere mate mee. Is dat hier ook de bedoeling? Is het de bedoeling in de toekomst telkens een andere sponsor te vinden, of denkt u eraan de steun volledig af te bouwen nadat aan alle contractuele verplichtingen is voldaan?

Minister Bert Anciaux: Mijnheer Schueremans, ik ga ervan uit dat er afgebouwd wordt, behalve als er een ernstige inspanning wordt geleverd om promotie te voeren. Indien dat niet het geval is, wordt er op korte termijn afgebouwd. Ik heb het dan wel over het beleidsdomein Sport. Er is ook een inbreng bij de gesco-statuten. Ook van daaruit kan de vraag naar promotie worden gesteld.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mijnheer de minister, u zei daarnet dat u voor voldongen feiten wordt geplaatst. Als dat zo is, kunnen we niet spreken van goed bestuur. De zichtbaarheid van Vlaanderen komt minder sterk naar voren.

Via die 100.000 euro zult u trachten de zichtbaarheid van Vlaanderen te vergroten. Is het budget dat de Vlaamse Gemeenschap vrijmaakt in verhouding voldoende hoog? Is die 100.000 euro een bedrag dat erbij komt?

Ook het Vlaams Belang zal u steunen via een motie.

De voorzitter: De heer Dedecker heeft het woord.

De heer Jean-Marie Dedecker: Mijnheer de minister, u mag gerust zijn: ik zal geen motie indienen.

U had het daarnet over 1,7 miljoen euro. Kunt u me het exacte bedrag geven? Ik weet hoe budgetten van wielerploegen worden samengesteld. Auto's worden bijvoorbeeld ingebracht voor een fictief bedrag. Hoeveel betaalt Chocolate Jacques? Als we dat weten, kennen we de verhouding tussen de inbreng van de Vlaamse Gemeenschap en die van de rest. In het wielermilieu is het zo dat wie het meest betaalt, de naam aan de ploeg geeft. Dat is bijna altijd zo contractueel vastgelegd.

Dedecker

Over de rest zal ik me niet uitspreken, ik gun u het voordeel van de twijfel. U hebt een beleidsplan over topsport voorgesteld. U moet de topsportmanager nog benoemen. Ik wil u wel zeggen dat het raadzaam zou zijn om alles onder één noemer onder te brengen. Het gaat om topsport of het gaat niet om topsport. Er moet een centraal beleid worden gevoerd, waarbij voor iedereen dezelfde wetten gelden.

Het is nog te vroeg om hierover een motie in te dienen. Het beleidsplan is nog maar een paar maanden oud. Het kan niet zo snel in de juiste banen geleid worden.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer Dedecker, ook ik ben van mening dat we naar een bundeling van de taken moeten gaan. Ik beschouw mijn beslissing voor 2005 als een tussenstap. Ik wil de ploeg niet plots in de problemen brengen.

Ik kan u niet in detail zeggen hoeveel T-Interim, Chocolate Jacques, Callebaut of de cosponsor betalen. Uit mijn berekeningen blijkt dat de inbreng van de Vlaamse Gemeenschap ongeveer 800.000 euro bedraagt. Het volledige bedrag is 1.700.000 euro.

De heer Jean-Marie Dedecker: De bijdrage van T-Interim dient toch om die gesco-statuten te betalen?

Minister Bert Anciaux: T-Interim beschouw ik als een deel van de Vlaamse Gemeenschap. Als de inbreng van 500.000 euro voor de Gesco-statuten wordt beschouwd als een bedrag dat wordt terugverdiend via de reclame voor T-Interim, zitten we inderdaad in een ander verhaal.

Hoe dan ook, de zichtbaarheid van Vlaanderen was verminderd. In het verleden werd 300.000 euro betaald. Dat bedrag is verminderd, niet omdat we minder wilden betalen maar omdat een van de sponsors dat vroeg. Het gevolg daarvan is dat ik de subsidie heb verlaagd.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Kris Van Dijck en door de heer Deckmyn werden tot besluit van deze

interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jean-Marie Dedecker tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de procedures voor het TAS (Tribunal arbitral du Sport) in Lausanne

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Dedecker tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de procedures voor het TAS (Tribunal arbitral du Sport) in Lausanne.

De heer Dedecker heeft het woord.

De heer Jean-Marie Dedecker: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, een sporter die bij een dopingcontrole door de Vlaamse Gemeenschap wordt betrapt op dopinggebruik, moet zich verantwoorden voor de disciplinaire commissie van de Vlaamse Gemeenschap. Er is een mogelijkheid tot beroep bij de disciplinaire raad. Artikel 41, §1, van het decreet op medisch verantwoorde sportbeoefening voorziet in een uitzondering. Er zijn ook sportverenigingen die zelf een tuchtorgaan hebben. Deze kunnen door de minister als dusdanig worden erkend en mogen optreden in de plaats van de disciplinaire commissie op voorwaarde dat de reglementaire bepalingen en de rechten van de verdediging worden gerespecteerd. Dat staat in artikel 41, §2, van het decreet.

Bij ministerieel besluit van 25 september 2002 is de tuchtreglementering van de Wielerbond als enige sportbond erkend. Vanaf dan kan de Wielerbond zelf straffen wegens dopinggebruik.

In eerste aanleg is er geen probleem. Beroep echter moet worden aangetekend bij het TAS in Lausanne. De proceduretaal is het Frans of het Engels. Dat is strijdig met de rechten van de verdediging. In het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens staat dat, indien de procedure niet in de moedertaal van de beklaagde wordt gevoerd, de beklaagde

Dedecker

kosteloos recht heeft op een tolk. Dat is ook zo in tuchtzaken. Bovendien schrijft de Belgische wet voor dat rechtscolleges in hoger beroep dezelfde proceduretaal gebruiken als in eerste aanleg.

Dat leidt tot allerlei problemen inzake de betaling van de vertaling en van de procedure. Ik ken een wielrenner die geen beroep heeft aangetekend in Lausanne gezien de kostprijs van de procedure. Heel zijn dossier moest worden vertaald, aan 60 eurocent per regel, dit terwijl in dit land, de eerste de beste Albanese gangster onmiddellijk recht heeft op een tolk, betaald door de gemeenschap.

Mijnheer de minister, een van uw voorgangers heeft op 25 september 2002 het besluit genomen houdende erkenning van de interne tuchtregeling van de UCI, de Koninklijke Belgische Wielerbond en de Wielerbond Vlaanderen, in verband met dopingpraktijken. Hierdoor wordt de interne tuchtregeling van de UCI, de KBWB en de WBV in verband met dopingpraktijken voor een termijn van 5 jaar erkend, ingaand op 1 oktober 2002.

Tuchtprocedures worden in beroep behandeld door het TAS in Lausanne. De beroepsprocedures waarbij Belgische sportlui betrokken zijn, verlopen in het Engels of in het Frans. Een beroepsprocedure in het Nederlands is onmogelijk. Het TAS zelf verantwoordt dit als volgt: 'La réglementation disciplinaire interne en matière de dopage de la Royale Ligue Véloce Belge a été reconnue par arrêté ministériel du 25 septembre 2002, conformément aux articles 90, 91, 92 et 93 de l'arrêté de l'Exécutif flamand portant exécution du décret du 27 mars 1991. L'article 18 du règlement disciplinaire interne en matière de contrôle antidopage de la RLVB en vigueur le 2 juin 2003 prévoit un appel devant le Tribunal Arbitral du Sport, le TAS, selon la procédure de l'UCI. Cette reconnaissance implique nécessairement celle du Code de l'arbitrage de l'institution dont l'article R29 consacre le français en l'anglais comme langues de travail. Au surplus, l'argument tiré de l'impossibilité pour l'appelant de s'exprimer dans sa langue nationale manque de pertinence dans la mesure où le TAS offre la possibilité à la partie qui le souhaite de s'exprimer dans la langue de son choix, à condition de se faire assister par un interprète.' Dit is een besluit van het TAS met nummer 2003/A/480 van 5 maart 2004.

Het TAS stelt dus dat de erkenning volgend uit het ministerieel besluit van 25 september 2002 meteen ook de erkenning van de arbitragecode van het TAS omvat. Verder moeten de wielrenners zich zelf, in voorkomend geval, laten bijstaan door een tolk, en wel op hun kosten. Artikel 29 van de Code d'Arbitrage bepaalt dat de kosten voor tolken en vertalingen bij de partijen liggen. Dit is een heel belangrijk punt in mijn uiteenzetting.

Artikel 41, paragraaf 1 van het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening bepaalt: 'De Executieve kan de interne tuchtregeling van een sportvereniging erkennen.' Het ministerieel besluit van 25 september 2002 is hiervan een uitvoering. Artikel 41, paragraaf 2, bepaalt: 'De in paragraaf 1 bedoelde erkenning kan door de Executieve worden verleend indien de disciplinaire procedure en maatregelen in de statutaire, reglementaire en contractuele bepalingen van de sportvereniging de rechten van de verdediging garanderen.'

Over wat onder rechten van de verdediging moet worden verstaan, bestaat er rechtspraak in overvloed. Het arrest-Le Compte van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 23 juni 1981 stelt voor de eerste maal dat artikel 6 van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden van toepassing is als het geschil voor de tuchtrechter privé-belangen betreft, bijvoorbeeld het recht om een beroepsactiviteit uit te oefenen. Dat is in deze discussie onmiskenbaar het geval.

In het kader van het recht op een eerlijk proces bepaalt artikel 6.3e: 'zich kosteloos te doen bijstaan door een tolk indien hij de taal die ter terechtzitting wordt gebezigd niet verstaat of niet spreekt'. Blijkbaar heeft de minister van Sport een tuchtprocedure officieel erkend waarbij deze bijzondere bepaling niet wordt gerespecteerd en waarbij een voor ons land fundamentele wet wordt omzeild. Artikel 24 van de wet van 25 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken bepaalt immers: 'Voor al de rechtscolleges in hoger beroep wordt voor de rechtspleging de taal gebruikt waarin de bestreden beslissing is gesteld.' Gezien de decretale erkenning lijkt dit artikel ook van toepassing te zijn.

Mijnheer de minister, volgt uit de erkenning door het ministerieel besluit van 25 september 2002 van

Dedecker

de interne tuchtregeling van de UCI, de KBWB en de WBV in verband met dopingpraktijken eveneens de erkenning van de arbitragecode van het TAS? Vindt u het vanuit juridisch en vanuit Vlaams oogpunt aanvaardbaar dat de beroepsprocedures van het TAS uitsluitend in het Frans en in het Engels verlopen, ook als Vlaamse wielrenners bij de zaak betrokken zijn?

Zult u de UCI, de KBWB en de WBV erop wijzen dat de bepalingen van artikel 6.3e van het EVRM en artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken in de beroepsprocedures tegen uitspraken van hun tuchtorganen moeten worden gerespecteerd? Zo niet, waarom niet? Houdt de miskenning van artikel 6.3e van het EVRM en artikel 34 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken al dan niet een schending in van de rechten van de verdediging? Hoe motiveert u uw antwoord? Zult u in de huidige omstandigheden het ministerieel besluit van 25 september 2005 intrekken totdat de bepalingen uit mijn vorige vraag door het TAS worden gerespecteerd?

Sinds 13 augustus 2004 is een nieuw UCI-reglement van kracht. Artikel 92 van het ministerieel besluit van 23 oktober 1991 tot uitvoering van het decreet op de medisch verantwoorde sportbeoefening bepaalt dat elke wijziging van het reglement onverwijld en schriftelijk aan de administratie wordt meegedeeld. Artikel 94, paragraaf 2, bepaalt dat de minister de erkenning kan intrekken indien dit niet is gebeurd. Werd de wijziging van het UCI-reglement u meegedeeld? Zo niet, zult u de erkenning dan intrekken of schorsen?

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: In deze discussie is één element belangrijk. Wie beroept aantekent, schiet immers voor een deel in zijn eigen voet. Degene die zich tot het TAS richt, is iemand die zich in eerste aanleg verongelijkt voelt. Dat beroep staat open voor wie niet gelukkig is met de beslissing op nationaal niveau. Wie dus op grond van de argumentatie van de heer Dedecker beweert dat die werkwijze niet correct is, geeft tegelijkertijd toe dat de procedure voor het TAS kaduuk is. Voor een partij is dat onmogelijk voor zover die hoopt voor het TAS soelaas te vinden. De partijen beschikken

niet over een goed middel en moeten dus worden geholpen door de overheid.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Uit de erkenning door het ministerieel besluit van 25 september 2002 van de interne tuchtregeling van de UCI, de KBWB en de WBV volgt eveneens de erkenning van de arbitragecode van het TAS in verband met dopingpraktijken bedoeld in het ministerieel besluit. De procedure voor het TAS maakt onderdeel uit van de erkende tuchtregeling. Ik verwijs naar de artikelen 280 tot 291 van het UCI-reglement.

De werktalen van het TAS zijn inderdaad het Frans of het Engels. Het TAS-reglement maakt het echter mogelijk dat een procedure in een andere taal dan het Frans en het Engels wordt gevoerd. Ik citeer: ‘Onder voorbehoud dat het college van arbiters daarmee akkoord gaat, kunnen de partijen een andere taal kiezen. Zij delen hun keuze mee aan het TAS. In dat geval legt het college van arbiters de kosten van tolken en vertalingen geheel of gedeeltelijk ten laste van de partijen.’

Er werden al zaken in het Nederlands afgehandeld met een Nederlandstalige arbiter. Procedures voor het TAS in het Nederlands zijn dus niet onmogelijk. Het TAS kent trouwens een systeem van rechtsbijstand. Toch vind ik dat op dit vlak de procedure van de UCI, de KBWB en de WBV zeker vatbaar is voor verbetering en dat er meer rechtszekerheid moet worden geboden. Het hangt immers af van de goodwill van het TAS of de procedure voor een Vlaamse renner in het Nederlands wordt gevoerd.

Artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van talen in gerechtszaken is niet toepasselijk in tuchtzaken. Dat artikel is enkel van toepassing op de Belgische rechtscolleges. De wetgeving op het taalgebruik in gerechtszaken is trouwens ook niet van toepassing op arbitrage naar Belgisch recht. Het taalgebruik in arbitrage is vrij. De procedure voor het TAS is een arbitrageprocedure onderworpen aan Zwitsers recht.

Artikel 6.3e van het EVRM bepaalt: ‘Eenieder die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd, heeft ten minste de volgende rechten: (...) zich kosteloos te doen bijstaan door een tolk, indien hij de taal welke ter zitting wordt gebezigd, niet verstaat of niet spreekt’.

Anciaux

Artikel 6.3e van het EVRM heeft het over een strafbaar feit. In casu gaat het om tuchtzaken. Het begrip ‘strafbaar feit’ is echter een autonoom begrip, wat inhoudt dat de betekenis in beginsel losstaat van de betekenis van het begrip in het interne Belgische recht.

Wat hier van belang is, is de rechtspraak van het Europees Hof van de Rechten van de Mens. Hieruit blijkt dat een administratieve sanctie in bepaalde gevallen als een strafsanctie in de zin van het EVRM kan worden beschouwd. In casu gaat het om een administratieve sanctie waarbij iemand gedurende een bepaalde termijn het verbod wordt opgelegd om aan sportmanifestaties en aan de georganiseerde voorbereidingen daarop deel te nemen. Het is zeer waarschijnlijk dat het Europees Hof van de Rechten van de Mens in dergelijke gevallen zou beslissen dat de tuchtprocedure onder toepassing van artikel 6, punt 3, littera e, van het EVRM valt. Ik zal de UCI, de KBWB en de WBV op de toepassing van artikel 6, punt 3, littera e, wijzen.

Indien in een concreet geval artikel 6, punt 3, littera e, van het EVRM zou worden geschonden, zou er in mijn ogen sprake zijn van een schending van de rechten van de verdediging. Zoals ik daarnet al heb gezegd, zijn reeds zaken in het Nederlands en met een Nederlandstalige arbiter behandeld. Bovendien kent het TAS een systeem van rechtsbijstand. Dit betekent dat oplossingen in de praktijk mogelijk zijn. Het is evenwel niet aangewezen dat dit van de goodwill van het TAS blijft afhangen.

De toepassing van het ministerieel besluit van 25 september 2002 van minister Vanhengel wordt nauwgezet en op regelmatige basis geëvalueerd. Regelmatig vinden evaluatievergaderingen met alle betrokkenen, met name de Vlaamse Gemeenschap, de KBWB, de WKV en het UCI, plaats. Ik zal de kwestie van het taalgebruik agenderen. De interne tuchtregelingen moeten worden aangepast. Een sportbeoefenaar mag niet van de goodwill van het TAS afhankelijk zijn. Bovendien wil ik op deze manier de rechtszekerheid dienen. Een intrekking van het ministerieel besluit is momenteel niet aan de orde. Het is mijn bedoeling dit probleem in dialoog met de betrokken sportverenigingen op te lossen.

Mijnheer de voorzitter, het voorgaande is mijn strikt juridisch antwoord. Ik kan hier nog aan toevoegen dat dergelijke procedures volgens mij in de eigen taal en zo kosteloos mogelijk moeten worden gevoerd. Ik zal hier tijdens de komende besprekingen rekening mee houden. Ik weet dat ik altijd nog een stok achter de deur heb.

De voorzitter: De heer Dedecker heeft het woord.

De heer Jean-Marie Dedecker: Mijnheer de minister, ik zou u willen bedanken voor uw antwoord. Het is niet mijn bedoeling hier in juridische spitsvondigheden te vervallen. Hoewel u zelf jurist bent, deel ik uw mening niet op alle vlakken.

Het gaat hier om een juridisch kluwen. In het arrest-Le Compte I van het Europees Hof van de Rechten van de Mens van 23 juni 1981 staat voor het eerst dat artikel 6, punt 3, littera e, van toepassing is als het geschil voor de tuchtrechter privébelangen betreft, bijvoorbeeld het recht om een beroepsactiviteit uit te oefenen. Volgens mij is dit hier klaar en duidelijk het geval.

Ik heb de code van het TAS bij me. Artikel 29 stelt dat: ‘Les langues de travail du TAS sont le français et l’anglais. A défaut d’accord des parties, le Président de la Formation choisit au début de la procédure devant la Formation l’une de ces deux langues comme langue de l’arbitrage, en tenant compte de l’ensemble des circonstances qu’il juge pertinentes. Sous réserve de l’accord de la Formation, les parties peuvent choisir une autre langue. Elles en informent le TAS. Dans ce cas, la Formation met tout ou partie des frais de traduction et d’interprétation à charge des parties.’

Dit kan niet. Als Vlaming en als mens moet de minister beseffen dat het hier een totale miskenning van de rechten van de verdediging betreft. Niemand kan zich verbergen achter het feit dat er bepaalde pro-Deomogelijkheden zijn. Wie hier een beroep op moet doen, is eigenlijk een nulliteit. Sommige wielrenners hebben een vet contract en kunnen zich door de duurste advocaten laten verdedigen. Dit kost al gauw 10.000 euro. Andere wielrenners, die niet eens in staat zijn een goede advocaat te betalen, moeten de vertaling van hun juridisch dossier zelf bekostigen. In dit land kan dit niet. De eerste de beste gangster die in ons land voor de rechter moet verschijnen, kan zijn dossier op onze kosten laten vertalen.

Dedecker

Ik vind dat de elementaire rechten van een sportbeoefenaar en de rechten van de verdediging hier worden geschonden. Ik ben van oordeel dat wij hier iets aan moeten doen. Het gaat hier niet om de verdediging van dopinggebruikers, maar om de fundamentele rechten van de mens en om een belangrijke juridische discussie.

Mijnheer de minister, zult u hier iets aan doen? Erkent u het hiaat? Is er volgens u sprake van een schending van de rechten van de verdediging?

Minister Bert Anciaux: Ik heb deze vraag al beantwoord.

De heer Jean-Marie Dedecker: Ik heb deze vraag daarnet al letterlijk gesteld. Ik weet dat het een delicate zaak is. Houdt de miskenning van artikel 6, punt 3, littera e, van het EVRM en van artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken al dan niet een schending van de rechten van de verdediging in?

Minister Bert Anciaux: Als in een concreet geval artikel 6, punt 3, littera e, van het EVRM wordt geschonden, zou dat in mijn ogen een schending van de rechten van de verdediging inhouden. Ik heb daarnet evenwel al geantwoord dat het TAS al zaken in het Nederlands en met een Nederlandstalige arbiter heeft behandeld en bovendien over een systeem van rechtsbijstand beschikt. In de praktijk zijn oplossingen mogelijk. Het is evenwel niet aangewezen dat deze oplossingen van de goodwill van het TAS blijven afhangen.

De heer Jean-Marie Dedecker: Mijnheer de minister, u draait de redenering om. U beroept zich op deze zaken om aan te tonen dat de rechten van de verdediging niet zijn geschonden. Ik vind dit een goedkope argumentatie, maar ik besef ook dat het een moeilijke vraag is.

De voorzitter: Mijnheer Dedecker, om begrijpelijke redenen kan de minister uw vraag niet beantwoorden. Het gaat hier om een lopende zaak.

De heer Jean-Marie Dedecker: Sinds de erkenning van deze beroepsprocedure worden we constant met lopende zaken geconfronteerd. Het gaat me niet om een specifieke vraag. Ik kan evenwel begrijpen waarom de minister mijn vraag niet beantwoordt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over diens voornemen om een 'Week van de Smaak' te organiseren in de loop van het volgende jaar

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vanackere tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over diens voornemen om een 'Week van de Smaak' te organiseren in de loop van het volgende jaar.

De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de voorzitter, twee weken geleden heeft de minister zijn beleidsnota Cultuur in het Kaaitheater aan de sector voorgesteld. Een van de kleine primeurs die hij tijdens deze toelichting heeft uitgebracht, betreft zijn voornemen om in de loop van 2006 een 'Week van de smaak' te organiseren.

Wie een onderwerp als smaak in deze commissie wil bespreken, moet twee gevaren trotseren. Het eerste gevaar is wat gegrinnik en enige hilariteit. Blijkbaar vinden heel wat mensen dit onderwerp enigszins lichtvoetig.

Het tweede gevaar vloeit voort uit het debat over de aanwezigheid van cultuur. De openbare televisiezers moeten voldoende cultuur aanbieden. Op bepaalde ogenblikken wekken ze bij een aantal mensen de indruk dat ze kookprogramma's uitzenden om aan die culturele verplichting te voldoen. Die mensen zijn van mening dat de grenzen van wat als cultuur wordt omschreven door dergelijke uitzendingen worden uitgerekt. Er zijn natuurlijk evenveel definities van cultuur als mensen die erover willen praten. Bepaalde mensen willen het culinaire niet als een prominent deel van cultuur zien. Zij zijn namelijk bang dat dit een alibi zou worden om de andere cultuurdomeinen onvoldoende aandacht te schenken.

Ik ondersteun het voornemen van de minister. Zoals ik daarnet al heb gezegd, kan een onderwerp als smaak tot wat gegrinnik leiden. Smaak moet de mens verder leiden dan het eenvoudig onderscheid

Vanackere

tussen wat hij lust en wat hij niet lust. Dit is vergelijkbaar met het onderscheid tussen wie hij graag ziet en wie hij niet graag ziet.

Smaak is verbonden aan het zien van nuances, aan het begrijpen waarom iets waardering verdient, aan de nieuwsgierigheid en aan het respect voor het andere. Smaak brengt heel wat waarden naar voren die de Vlaamse Regering in haar beleidsverklaring als elementen van menselijkheid en beschaving heeft omschreven.

De minister heeft dit onderwerp in zijn beleidsnota aangesneden. Zijn reeds vermelde voornemen valt hier onder het luik 'Vrije tijd met respect voor cultuur'. In dit luik wordt naar veelbelovende buitenlandse projecten op het vlak van de eetcultuur verwezen.

Tijdens de uiteenzetting van de minister in het Kaaithheater heb ik opgemerkt dat de term 'eetcultuur' allicht iets te beperkt is. Echte gastronomie beperkt zich niet tot het eten: ook het drinken of, beter gezegd, het proeven komt aan bod. In de echte oenologie wordt de geproefde drank weer uitgespuwd en loopt de BMI van de proevers geen risico. Ik blijf alleszins van mening dat de oenologie tot een bijzondere vorm van verfijning mag worden gerekend. Het is overigens geen toeval dat ons land, wat de consumptie van goede wijnen betreft, tot de wereldtop mag worden gerekend. Op het vlak van de productie is er, jammer genoeg, nog ruimte voor verbetering.

Mijnheer de minister, ik veronderstel dat uw keuze voor de benaming 'Week van de smaak' inhoudt dat u met deze iets ruimere definitie kunt instemmen en dat u zich niet louter tot de eetcultuur wilt beperken.

U hebt tijdens uw toespraak naar de Franse 'Semaine du goût' verwezen. Ik heb de website van dit evenement eens bekeken. Op deze site schuiven de initiatiefnemers vijf kernwaarden naar voren. Ten eerste, het opvoeden van consumenten, in het bijzonder jongeren. Ten tweede, een zo groot mogelijk aantal consumenten een veelheid aan smaken, oftewel 'goûts et saveurs', voorschotelen. Ten derde, het bijdragen tot de veiligheid van de voedingsmiddelen. Ten vierde, het verstrekken van transparante en pedagogische informatie over de

oorsprong, de productiewijze en de kwaliteit van voedingswaren. Ten vijfde, het bevorderen van een consumptiegedrag dat zich in een evenwichtige levenswijze inschrijft.

Onder de noemer 'Semaine du goût' worden honderden initiatieven genomen. Hierbij vallen twee zaken op. Ten eerste zijn de meeste evenementen vanuit lokale initiatieven ontstaan, en er is ten tweede een sterk verband met het toerisme. Dit laatste zal allicht niemand verbazen.

Dergelijke initiatieven worden overigens niet enkel in Frankrijk genomen. In Zwitserland wordt reeds jarenlang een gelijknamige 'Semaine du goût' georganiseerd. Vanuit een zekere gulheid duurt deze week trouwens tien dagen. Dit jaar loopt de 'Semaine du goût' in Zwitserland van 15 tot 25 september 2005. In een aan de smaak gewijde week is gulheid uiteraard nooit misplaatst.

Uit het voorgaande leid ik af dat het hier een bijzonder vruchtbaar idee betreft, maar dat we tegelijkertijd voldoende aandacht voor de betrokkenheid van een aantal andere bevoegdheidsdomeinen moeten hebben. De band met de voedingssector is evident. In Frankrijk wordt de 'Semaine du goût' overigens door het ministerie van Landbouw en Visserij gepatroneerd. De belangstelling voor toerisme is niet vergezocht. Als we het hebben over voorlichting en educatie, is de link met de jongeren via het onderwijs vrij snel gelegd. Ten slotte is de belangrijke doelstelling, namelijk het bevorderen van een evenwichtig consumptiegedrag, duidelijk verbonden met de preventie in het gezondheidsbeleid.

Mijnheer de minister, met die transversale reis door de bevoegdheden van uw collega's wil ik helemaal geen afbreuk doen aan uw bijzonder goed idee. Met een 'Week van de smaak' hebt u een bijzonder waardevol aspect van vrijetijdsbeleving op de agenda gezet. Het succes van die week zal allicht afhangen van de samenwerking met vele anderen. Dat kan de critici van de pure cultuur enigszins geruststellen.

Mijnheer de minister, we hebben nog niet de kans gehad om hier dieper op in te gaan. Gaat u bij uw concept uit van – ongeveer – dezelfde kernwaarden als degene die door de Franse 'Semaine du Goût' officieel naar voren worden geschoven? Bent u het er in het bijzonder mee eens dat de Vlaamse

Vanackere

Regering bij de organisatie van de 'Week van de Smaak' zoveel mogelijk initiatieven van onderuit moet bevorderen om het draagvlak te vergroten en een brede participatie te garanderen? Ik ken het antwoord op de vraag, maar ik hoor het u graag nog eens bevestigen.

Ik ben een wijnamateur. Betekent het houden van een 'Week van de Smaak' dat verder wordt gegaan dan de zogenaamde 'eetcultuur' en dat het ruime gamma van de smaak aan bod komt, met inbegrip van bijvoorbeeld wijnproeven? Bent u van plan om met uw collega's van Landbouw, Toerisme, Onderwijs en Gezondheidszorg overleg te plegen? Hebt u al stappen gezet om ze maximaal te betrekken bij dit interessante concept?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de voorzitter, als het over eten en drinken gaat, zit ik altijd op de eerste rij.

Mijnheer de minister, het is een heel leuk initiatief. We zullen het ook steunen. Hoe breed zal het gaan? Vlaanderen is een van de regio's waar men het beste van alle eetculturen kan vinden. Gaat het om een 'Week van de Vlaamse Smaak'?

We vinden bij ons de fijnste Italiaanse en Franse keuken. We hebben die mengvorm. Er is ook meer dan wijn en bier.

De voorzitter: Mevrouw Van Nieuwenborgh heeft het woord.

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh: Mijnheer de minister, ik feliciteer u met dit initiatief. Het is belangrijk dat de diversiteit in de Vlaamse eetcultuur aan bod komt. Dat moet extra worden benadrukt. Het zou voor iedereen verrijkend zijn. Dat gaat verder dan zich alleen richten op de smaakpapillen.

Net zoals de heer Vanackere vind ik dat men niet denigrerend moet doen over deze zaak. Smaak neemt zoveel gedaanten aan. Zelfs als we ze nu beperken tot het culinaire in de ruime zin van het woord, is er een logische koppeling met toerisme. We hebben in Vlaanderen nu eenmaal heel wat verschillende streekproducten.

We kunnen ook een link leggen naar onderwijs. Kinderen en jongeren moeten leren smaken en zich niet enkel beperken tot het nuttigen van eenheidsworst. In dat verband is er een link met de volksgezondheid. Dit klinkt misschien overtrokken, maar het is zo. Kinderen beperken zich nog al eens tot het drinken van frisdranken en het eten van vette gerechten. Het is dan ook nodig daar extra aandacht aan te besteden.

Daarnaast is er ook een prachtige link naar kunst. Er zijn nogal wat schilderijen waarop taferelen staan afgebeeld met lekker eten. Hetzelfde geldt voor de film, literatuur en strips – denken we maar aan de pannenkoeken in de strips van Nero.

Mijnheer de minister, u biedt een grote kans om over de diverse bevoegdheden heen een prachtinitiatief uit te werken. Ik hoop dat wij en ook anderen hieraan kunnen meewerken.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik ben zeer verheugd dat in het parlement een kamerbrede steun bestaat voor dit project en dat de waarde ervan wordt erkend. Ik ben dan ook zeer blij met deze vraag.

Mijnheer Vanackere, het project over 'eetcultuur' behelst vanzelfsprekend het brede veld van de smaak, dus ook wijnproeverij. Ik stel het zelfs nog scherper: de 'Week van de Smaak' zal niet enkel gaan over 'Eten Hebben', maar ook over 'Geen Eten Hebben'. Niet enkel de geneugten van de gastronomie zullen dus aan bod komen, ook het onrecht van honger zal daarin een plaats krijgen. Het zal niet exclusief gaan over 'appellation contrôlée', maar evengoed over eerlijke wereldhandel en de koffieboeren in Costa Rica.

Op uw drie andere vragen zal ik één uitgebreider antwoord geven, waarin ik het project over 'Eetcultuur' in een ruimere context situeer. De 'Week van de Smaak/La Semaine du Goût', zoals die onder andere in Frankrijk en Zwitserland wordt georganiseerd, is inderdaad onze inspiratiebron. In de loop van de afgelopen jaren werden daar allerlei formules uitgetest en formats op punt gesteld. In Vlaanderen kunnen we uit de ervaring van respectievelijk anderhalf en een half decennium veel leren.

Anciaux

Chefs – ook van toprestaurants – gaan die week in lagere scholen en in scholen van het lager middelbaar onderwijs twee uur of een voormiddag lesgeven over smaken. Daarbij zal het gaan over eten, geschiedenis van eten, koken, restaurants, regionale keuken, enzovoort. Kinderen zullen kunnen proeven van hun kookkunsten en van bekende en minder bekende groenten, desserts, soepen, enzovoort. De koks maken gebruik van lespakketten en kits, koksmutsen, boekjes, enzovoort, maar laten ook hun kookkunsten ervaren door en voor een, per definitie kritisch, jeugdig publiek.

Vorig jaar werden zo minstens 100.000 kinderen bereikt en minstens 5.000 chef-lessen verzorgd. Hogeschool- en universiteitsstudenten kunnen die week in tal van restaurants voor de helft van de prijs exquisite schotels of menu's eten. Dat is een briljant idee, ook voor toekomstige klantenbinding. Het zijn echter vooral heerlijke avondjes uit!

Verenigingen stemmen hun kookmanifestaties, kooklessen en proeverijen op die week af. Er vinden overal tentoonstellingen plaats over de geschiedenis en andere aspecten van de eet- en drinkcultuur. Nieuwe kookboeken worden net tijdens die week voorgesteld. In jeugdbewegingen zijn er kansen om kennis te maken met nieuwe smaken, ook uit andere culturen. Ook de media, radio, tv en internet spelen hier volop in.

Kortom, het lijkt een geslaagd huwelijk tussen cultuurbeleid, horeca, onderwijs, media en andere communicatie- en ontmoetingsvormen. Mijn voorstel is om deze formule nader te bestuderen, wellicht aan te passen, te vertalen en in Vlaanderen uit te proberen. Dat kan eventueel gebeuren in synergie met Brussel en de Franse Gemeenschap. Zo had ik reeds gesprekken met chef Piet Huysentruyt, de heer Schueremans en met doctor Jacobs. Ik zat gisteren naast de directeur-generaal van de Unesco, toch wel een belangrijk iemand in de wereld. Ik had het met hem over doctor Jacobs. Hij wordt door de Unesco echt erkend en gewaardeerd. Wij hebben een van de grote topspecialisten op het vlak van de volkscultuur en erfgoed. De heer Jacobs is een zeer enthousiast directeur van het Vlaams Centrum voor Volkscultuur. Hij is onder andere auteur van 'Eating Out in Europe' en werkt mee aan een conceptnota in verband met de 'Week van de Smaak'.

Enkele sterke punten van het project zijn: een significante synergie en wederzijdse versterking van de onderdelen van de campagne door de concentratie van initiatieven in een week, samen met het voeren van een nationale campagne; duidelijke verbanden met en bruggen naar het onderwijs op alle niveaus, wat vooral door de cultuur- en erfgoedbemiddeling en door de aandacht voor culturele diversiteit op een correcte en verantwoorde manier gebeurt; van bij de aanvang kiezen voor een publiek-private samenwerking, via tal van restaurantketens, voedselproducenten en distributeurs, wat ook een enorme return of investering in de vorm van sponsoring tweebrengt en een breed draagvlak voor cultuur genereert; de erkenning van kookkunst/gastronomie en de oenologie als cultuur, en zo de uitbreiding van het cultuurbegrip; een grotere gevoeligheid en een beter inzicht in regionale en lokale streekkeuken als onderdeel van het erfgoed.

Frankrijk en andere landen staan wat dit betreft al veel verder dan Vlaanderen. Dit leidt ook tot effecten van bewustwording inzake 'appellation controlée', Europese en andere regelgeving. Het zal toelaten om, naar Frans voorbeeld, belangrijke stappen te zetten. Met de Europese regelgeving is de idee van het erfgoed in deze economische sector erg belangrijk. Er worden veel andere mensen bereikt dan bij klassieke cultuurbenaderingen. Het is een ideale hefboom voor cultuurparticipatie andere stijl. Er wordt eindelijk rekening mee gehouden dat boekhandels en ook boekenstands in grootwarenhuizen – en dus huiskamers – voor een groot deel met kookboeken gevuld zijn. Daar ligt dus een enorm potentieel, want ook dat is leescultuur. Er zijn belangrijke bruggen mogelijk naar de bibliotheeksector, de uitgeversector, de boekhandelaars. Er zijn ook heel wat kookprogramma's in de media. Dat zijn belangrijke hefbomen voor zo'n project.

Eetcultuur is een van de zones waar vlotte contacten en interesse mogelijk zijn, ook voor onze allochtone medeburgers. Eetcultuur speelt in op een heel belangrijk segment van samenleven en vrije tijd, dat binnen het gezichtsveld van cultuur valt en dat heel innoverende vormen van beleid voeren toelaat, die internationaal vernieuwend kunnen zijn en bij de brede bevolking aanslaan. Het opent mogelijkheden naar allerlei culturele bezigheden van 'de mensen', die niet eens veel geld moeten kosten maar enorm inclusief kunnen werken.

Anciaux

Ik wil dit project coördineren vanuit de culturele sector, meer bepaald in de zone op de grens van erfgoed en ‘cultuur van alledag’. Het lijkt me in Vlaanderen een heel mooie kans om dit vanuit een frisse culturele visie te benaderen. Het is belangrijk bijvoorbeeld een juiste verhouding te vinden met organisaties zoals de Boerenbond of Cera Foundation, en door hen opgerichte organisaties zoals CAG of bladen als NEST, of met organisaties zoals het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing. Uiteraard zal een intensieve samenwerking met andere steunpunten, in het bijzonder Cultuurnet Vlaanderen, aangewezen zijn. Er zal worden samengewerkt met Toerisme Vlaanderen, met de departementen onderwijs en wetenschappen, met de horecasector, enzovoort.

Voor de uitwerking van een concept en de concrete coördinatie denk ik aan het Vlaams Centrum voor Volkscultuur. Het VCV heeft ervaring in projecten over voeding, wat onder andere blijkt uit de publicatie van ‘Eating out in Europe’, onder redactie van Peter Scholliers en Marc Jacobs. In de sector volkscultuur functioneert ook een kleine koepelorganisatie, de Academie voor Streekgebonden Gastronomie, die net start met een door het VCV begeleid intensief traject over strategische planning, met het oog op een nieuwe beheersovereenkomst in 2007. Ook dat netwerk is een ideale partner. Het VCV werkt intensief samen met de VUB-onderzoeksgroep FOST of Food Studies, en via dat kanaal met de Europese en wereldwijde onderzoeksnetwerken IEHA en ICREFH.

De kans is reëel dat binnenkort binnen de VUB een GOA-project wordt toegewezen aan FOST, wat de aanwerving van vier onderzoekers gedurende 4 jaar mogelijk zou maken. Dit zou een belangrijke ondersteuning voor lopende projecten betekenen. Er zijn dus duidelijk veel troeven.

Als al deze referenties nog niet voldoende zijn, heb ik natuurlijk nog een geheim wapen achter de hand, namelijk Steve Stevaert. Hij hecht net als u, om allerlei redenen, waarbij verzoeking, verstandhouding en anti-verzuring belangrijke drijfveren zijn, bijzonder aan dit onderwerp en wil zo’n project dan ook voluit ondersteunen. Ik denk dat steeds meer beleidsmakers in Vlaanderen de bijzondere kansen hiervan inzien. Het lijkt me één grote winst situatie voor allerlei actoren in de maatschap-

pij. Alle troeven zijn er. Ik heb al een timing aangekondigd. Het moet mogelijk zijn dit in het najaar van 2006 af te ronden.

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de minister, ik vind uw link naar goede smaak als een mentale kijk op de wereld zeer verfrissend. Zo kan het van bijzonder slechte smaak getuigen om iets bijzonder lekkers te eten dat niet voldoet aan een aantal ethische basiscriteria in verband met eerlijke handel.

Deze problematiek moet deel uitmaken van de discussie over een evenwichtige levenswijze, zoals de Fransen het hebben genoemd. Er is overigens een belangrijke link met preventieve gezondheidszorg. Op een ogenblik dat obesitas een van de grote samenlevingsproblemen is geworden die ook de jeugd steeds meer treft, kunnen we niet op een verstandige wijze aan de Week van de Smaak beginnen als we niet van de gelegenheid gebruik maken om de logica van de evenwichtige levenswijze te benadrukken. Ik doe dan ook een beroep op u, mijnheer de minister, om uw collega van Welzijn hier tijdig bij te betrekken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.46 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

